

THE BIRDFAUNA FROM THE LOZOVA MARSH AND ITS PROTECTION STATUS (GALAȚI COUNTY)

Viorica Arcan

Received: 12.11.2010 / Accepted: 14.12.2010

Abstract: This study was performed in Lozova Marsh between the years 2004 - 2010. This wetland is a natural meadow lake, with protected natural area status. Since 2007, it is part of the Natura 2000 network in România, being included in the site "Lower Siret River" (with special protection area status for birds - ASPA). In the Lozova Marsh perimeter, there were recorded just 82 bird species during our fieldwork. Like everywhere in the area, the summer visitors (49 bird species) and the sedentary birds (16 species) represent the largest part of the bird fauna, but the highest level of bird diversity is recorded during the autumn migration time. The breeding effectives are small, concentrating on the southern sector of the marsh (the former fishery), but we notice the breeding presence in the reed beds of one egret-and-heron colony made up of *Ardeolla ralloides*, *Egretta garzetta*, *Ardea purpurea*, *Ardea cinerea*, and *Nycticorax nycticorax*, and as well one mixed colony formed of grebes (*Podiceps cristatus*, *Tachybaptus ruficollis*) and terns (*Chlidonias hybridus*, *Sterna hirundo*). The bird fauna has been analysed from the conservation point of view.

Keywords: bird fauna, conservation, Lozova Marsh

Introducere:

Râul Siret este principalul râu al Moldovei și are o lungime totală de 726 km, dintre care 559 km în România. Izvorăște din regiunea Cernăuți (Ucraina) și se varsă în Dunăre, la marginea de sud a județului Galați. Printre comunele din județul Galați, pe care le străbate, se numără și comuna Braniștea, unde se află Balta Lozova. Lunca râului are, pe teritoriul județului Galați, lățimi variate - 5 km la Braniștea.

Balta Lozova face parte din Aria cu Protecție Specială Avifaunistică „Lunca Siretului Inferior” încă din anul 2007. Este un liman fluviatil cu o suprafață de 270 ha din Lunca Siretului Inferior. Se află la altitudinea de 6 - 8 m, pe teritoriul

administrativ al comunei Braniștea, sat Lozova. Are 2 km lungime, 0,8 km lățimea maximă și 1,5 m adâncime medie. Laturile sudică și estică sunt îndiguite. Compartimentarea piscicolă (130 ha) este caracteristică părții sudice, în timp ce partea nordică are caracter de incintă pentru atenuarea viiturilor.

Material și metodă:

Avifauna din perimetrul bălții Lozova a început să fie studiată din anul 2004. S-au realizat observații calitative și cantitative, folosindu-se metoda observației din punct fix și metoda itinerariului. S-au făcut determinări vizuale și auditive, atât pentru păsările de pe lac cât și pentru cele din apropiere, folosindu-se luneta, binoclul și determinatorul.

Viorica Arcan: Complexul Muzeal de Științele Naturii Galați, Str. Regiment 11 Siret, nr. 6A, Galați.

Rezultate și discuții:

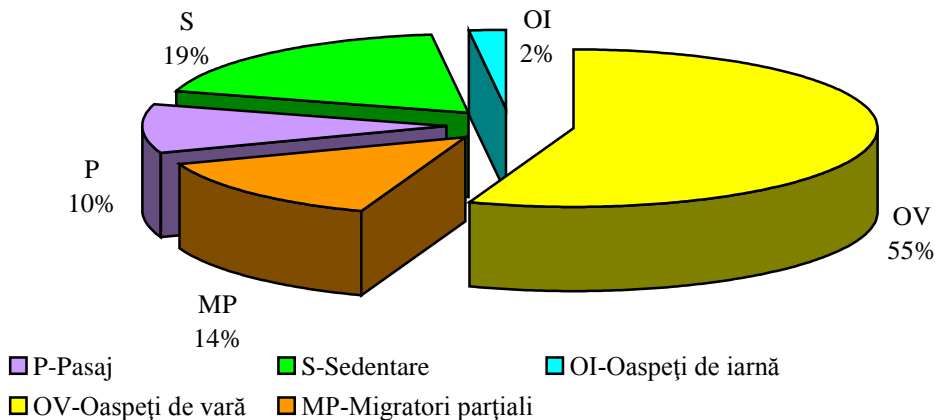
În urma observațiilor efectuate în perimetrul bălții Lozova din anul 2004 și până în prezent au fost înregistrate 82 de specii. În această lucrare s-a analizat statutul lor de protecție în baza Directivei Păsări, Convenției de la Berna și Convenției de la Bonn.

Ca în orice zonă umedă, avifauna din Balta Lozova cunoaște modificări sezoniere ale aspectelor sale calitative și cantitative; unele specii de păsări vizitează acest

teritoriu în timpul iernii, ca oaspeți de iarnă, altele sosesc primăvara, petrecându-și aici vara, ca oaspeți de vară, unele apar doar în trecere între cartierele sudice de iernare și ariile nordice de reproducere, fiind specii de pasaj, în vreme ce altele sunt specii sedentare și rămân permanent în această zonă.

Analizând cele 82 specii observate în zona de studiu, din punct de vedere fenologic, situația se prezintă astfel: 47 oaspeți de vară, 2 oaspeți de iarnă, 16 specii sedentare, 8 specii de pasaj și 11 specii parțial migratoare (Fig. 1).

Figura nr. 1 Spectrul fenologic al speciilor de păsări din Balta Lozova.

Cea mai mare diversitate avifaunistică și cele mai mari efective de păsări s-au înregistrat în lunile august și septembrie. Acest fapt se datorează fenomenului de începere a migrației pentru unele specii sau intervalului de timp alocat atât de adulți, cât și de juvenili, fortifierii organismului în vederea plecării spre cartierele de iernare; valori minime s-au înregistrat în lunile de iarnă (noiembrie, decembrie, ianuarie și februarie) când păsările se află în cartierele de iernat. În timpul iernii, unele eleșteie sunt golite de apă în vederea relizării unor lucrări ce pregătesc repopularea cu pește din primăvară. În timpul iernii, podul de gheață de la suprafața luciului de apă acoperă balta în proporție de 70 - 90%. Din cele 82 specii identificate în zona umedă balta Lozova, 44

sunt cuprinse în Directiva Păsări – Directiva Consiliului European 79/409 EEC privind conservarea păsărilor sălbatice adoptată la 2 aprilie 1979. Dintre acestea, 21 sunt încadrate în Anexa I (Tab. 1, Anexe), făcând obiectul măsurilor speciale de conservare privind habitatul, în scopul asigurării supraviețuirii și a reproducerii în aria lor de distribuție (*Alcedo atthis*, *Aythya nyroca*, *Phalacrocorax pygmaeus*, *Egretta garzetta*, *Lanius minor* etc.). Speciile din Anexa II/1 pot fi vâdate în zona geografică maritimă și terestră de aplicare a prezentei directive, iar speciile de pe Anexa II/2 pot fi vâdate numai în Statele Membre ale Uniunii Europene pentru care ele sunt menționate. Pentru speciile din Anexa III/1, activitățile de transport pentru vânzare, cât și punere în

vânzare a păsărilor vii și a păsărilor moarte, sunt permise numai cu autorizație specială. Pentru speciile din Anexa III/2, Statele Membre pot permite pe teritoriul lor activitățile de vânzare, ținare pentru vânzare și oferire pentru vânzare a păsărilor vii sau moarte cu condiția ca păsările să fi fost legal capturate sau în mod legal obținute.

Convenția de la Berna, privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale, adoptată la Berna la 19 septembrie 1979, cuprinde în Anexa II specii de faună strict protejate (39 specii), iar în Anexa III specii de faună protejate (34 specii) (Tab. 1, Anexe).

Un număr de 28 specii se găsesc în Convenția de la Bonn ce privește conservarea speciilor migratoare sălbatice, dintre care o specie se găsește în Anexa I (*Aythya nyroca*) și 27 specii în Anexa II (Tab. 1, Anexe). Speciile de pe Anexa I sunt specii de păsări migratoare în pericol de extincție globală sau pe o porțiune însemnată a arealului lor de răspândire, iar speciile din Anexa II sunt specii migratoare care au un statut de protecție nefavorabil și care necesită acorduri internaționale pentru protecția lor.

În România, speciile cu statut de conservare nefavorabil sunt cuprinse în Cartea Roșie a Vertebratelor, astfel că raportând la aceasta speciile de păsări din lista noastră se încadrează în următoarele categorii (Tab. 1, Anexe):

- 7 specii vulnerabile (*Pelecanus onocrotalus*, *Phalacrocorax pygmaeus*, *Ardeola ralloides*, *Nycticorax nycticorax*, *Ciconia ciconia*, *Streptopelia turtur*, *Upupa epops*).

- 3 specii periclitate (*Egretta garzetta*, *Casmerodius albus*, *Ardea purpurea*).

Concluzii:

În perimetrul bălții Lozova au fost inventariate 82 specii, multe dintre acestea fiind protejate.

Diversitatea avifaunistică este privită din perspectiva categoriilor de vulnerabilitate și

a statutului de protecție conform legislației naționale și europene. Astfel, în Anexa I a Directivei Păsări sunt cuprinse 21 specii (specii care fac obiectul măsurilor de speciale de conservare privind habitatul, în scopul asigurării supraviețuirii și a reproducerii lor în aria lor de distribuție), în Anexa II a Convenției de la Berna 39 specii, iar în Anexa I a Convenției de la Bonn, o singură specie.

Pentru aceste specii se impune cu precădere respectarea măsurilor de protecție și reabilitare, atât a populațiilor cât și a habitatelor care le asigură nevoile de hrană, adăpost și reproducere.

Rezumat:

AVIFAUNA BĂLȚII LOZOVA ȘI STATUTUL EI DE PROTECȚIE (JUDEȚUL GALAȚI)

Prezentul studiu a fost realizat în perimetrul bălții Lozova, în perioada 2004 - 2010. Este un liman fluviatil, având statut de arie naturală protejată. Din 2007, este parte a rețelei Natura 2000 din România, fiind inclusă în situl "Lunca Siretului Inferior" (cu statut de arie specială de protecție avifaunistică). Au fost observate 82 specii de păsări, multe dintre acestea fiind protejate. În Anexa I a Directivei Păsări sunt cuprinse 21 specii, în Anexa II a Convenției de la Berna 39 specii iar în Anexa I a Convenției de la Bonn, o singură specie. În Cartea Roșie a Vertebratelor din România se găsesc 10 specii cu diferite grade de vulnerabilitate, respectiv 7 specii vulnerabile și 3 specii periclitate. Diversitatea avifaunistică este privită din perspectiva categoriilor de vulnerabilitate și a statutului de protecție conform legislației naționale și europene.

Bibliografie:

ARCAN V., GACHE C. (2008), Phenology of the birds' fauna from the Talabasca Marsh

- (Galati County), *Studii și comunicări*, nr. 22, p. 78-82, Bacău.
- ARCAN V., GACHE C. (2009), Observații ornitologice în perimetrul ariei protejate Balta Potcoava–județul Galați, *Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale*, Institutul de Zoologie al Academiei de Științe a Moldovei, p. 10-12, Chișinău.
- BOTNARIUC N., TATOLE V. (editori) (2007), *Cartea Roșie a vertebratelor din România*, Muz. Ist. Nat. „Gr. Antipa”, p. 260, București.
- FENERU F. (2002), *The study of the aquatic birds' fauna from the middle basin of Siret River*, PhD Thesis, “A.I.I.Cuza” Iasi University (Romania).

Anexe:

Tablelul nr. 1 Lista speciilor de păsări inventariate pe teritoriul bălții Lozova din ASPA „Lunca Siretului Inferior” (2004 - 2010). Situația conservării și protejării speciilor de păsări identificate în zonă.

Nr. crt.	Numele speciei	Directiva Păsări	Convenția de la Berna	Convenția de la Bon	Cartea Roșie a Vertebratelor din România
1.	Podiceps cristatus		AIII		
2.	Tachybaptus ruficollis		AII		
3.	Pelecanus onocrotalus	AI			V
4.	Phalacrocorax carbo	AI	AIII		
5.	Phalacrocorax pygmaeus	AI	AII	AII	V
6.	Ixobrychus minutus	AI	AII	AII	
7.	Ardeola ralloides	AI			V
8.	Egretta garzetta	AI	AII		P
9.	Ardea alba (Casmerodius albus)	AI	AII	AII	P
10.	Ardea purpurea	AI	AII	AII	P
11.	Ardea cinerea		AIII		
12.	Nycticorax nycticorax	AI	AII		V
13.	Ciconia ciconia	AI	AII	AII	V
14.	Cygnus olor	AII/2	AIII	AII	
15.	Anas platyrhynchos	AII/1, AIII/1	AIII	AII	
16.	Anas strepera	AII/1	AIII	AII	
17.	Anas querquedula	AII/1	AIII	AII	
18.	Aythya ferina	AII/1	AIII	AII	
19.	Aythya nyroca	AI	AIII	AI	
20.	Buteo buteo		AII	AII	
21.	Circus aeruginosus	AI	AII	AII	
22.	Gallinula chloropus	AII/2	AIII		
23.	Fulica atra	AII/1, AIII/2	AIII		
24.	Vanellus vanellus	AII/2	AIII		
25.	Tringa ochropus		AII	AII	
26.	Tringa glareola	AI	AII	AII	
27.	Tringa nebularia	AII/2	AIII	AII	
28.	Tringa stagnatilis		AII	AII	
29.	Tringa totanus	AII/2	AIII	AII	
30.	Tringa erythropus	AII/2	AIII	AII	
31.	Philomachus pugnax	AI, AII/2	AIII	AII	
32.	Larus michahellis	AII/2	AIII		
33.	Larus cachinnans	AII/2	AIII		
34.	Larus ridibundus	AII/2	AIII		
35.	Chlidonias hybridus	AI	AII		

36	<i>Sterna hirundo</i>	AI	AII	AII	
37	<i>Cuculus canorus</i>		AIII		
38	<i>Streptopelia turtur</i>	AII/2	AIII	AII	V
39	<i>Streptopelia decaocto</i>	AII/2	AIII		
40	<i>Alcedo atthis</i>	AI	AII		
41	<i>Upupa epops</i>		AII		V
42	<i>Merops apiaster</i>		AII	AII	
43	<i>Coracias garrulus</i>	AI	AII	AII	
44	<i>Picus viridis</i>		AII		
45	<i>Dendrocopos major</i>		AII		
46	<i>Dendrocopos syriacus</i>	AI	AII		
47	<i>Alauda arvensis</i>	AII/2	AIII		
48	<i>Galerida cristata</i>		AIII		
49	<i>Hirundo rustica</i>		AII		
50	<i>Delichon urbica</i>		AII		
51	<i>Riparia riparia</i>		AII		
52	<i>Motacilla alba</i>		AII		
53	<i>Motacilla flava</i>		AII		
54	<i>Lanius collurio</i>	AI	AII		
55	<i>Lanius minor</i>	AI	AII		
56	<i>Oriolus oriolus</i>		AII		
57	<i>Sturnus vulgaris</i>	AII/2			
58	<i>Pica pica</i>	AII/2			
59	<i>Corvus frugilegus</i>	AII/2			
60	<i>Corvus corone cornix</i>	AII/2			
61	<i>Locustella luscinioides</i>		AIII	AII	
62	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>		AIII	AII	
63	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>		AIII	AII	
64	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>		AIII	AII	
65	<i>Sylvia communis</i>		AII		
66	<i>Phylloscopus collybita</i>		AIII		
67	<i>Turdus merula</i>	AII/2	AIII		
68	<i>Turdus pilaris</i>	AII/2			
69	<i>Parus major</i>		AII		
70	<i>Parus caeruleus</i>		AII		
71	<i>Remiz pendulinus</i>		AII		
72	<i>Panurus biarmicus</i>				
73	<i>Passer domesticus</i>				
74	<i>Passer montanus</i>		AIII		
75	<i>Fringilla coelebs</i>		AIII		
76	<i>Fringilla montifringilla</i>		AIII		
77	<i>Carduelis chloris</i>		AII		
78	<i>Carduelis carduelis</i>		AII		
79	<i>Carduelis cannabina</i>		AII		
80	<i>Miliaria calandra</i>		AIII		
81	<i>Emberiza citrinella</i>		AII		
82	<i>Emberiza schoeniclus</i>		AII		

Legendă: Directiva Păsări: Anexa I - specii care fac obiectul măsurilor speciale de conservare privind habitatul, Anexa II/1 și AII/2 - specii care pot face obiectul actelor de vânatoare; Convenția de la Berna: Anexa II - specii de faună strict protejate, Anexa III - specii de faună protejate; Convenția de la Bonn: Anexa I - specii de păsări migratoare în pericol de extincție globală sau pe o porțiune însemnată a arealului lor de răspândire, AII - specii migratoare care au o stare de conservare nefavorabilă; Cartea Roșie a Vertebratelor din România: V - specii vulnerabile; P - specii periclitare; CP - specii critic periclitare.